

BOLANTE MARKATU BAT

ARIKETA-ORRIA

DBHKO 2. ZIKLOA
(GEOGRAFIA ETA HISTORIA/BALIO ETIKOAK)

**CENTRO MEMORIAL DE LAS
VÍCTIMAS DEL TERRORISMO**
TERRORISMOAREN BIKTIMEN
OROIMENERAKO ZENTROA

HELBURUAK

- + Terrorismoak gure herrialdean burutu dituen ekintza izugarriak identifikatzea, bai eta ekintza horien ondorioei buruz hausnartzea ere.
- + ETA erakundearen jatorriari, testuinguru historikoari, praktika bortitzari eta jardueraldiari buruz azterketa xume bat egitea.
- + Estatuko erakundeek eta herritarrek berek terroreari eman dioten erantzuna baloratzea.
- + Terrorismoaren biktimen testigantzak errespetatuz, haien sufrimendura enpatiaz hurbildu eta haien jokabide eredugarria aitortzea.

DENBORALIZAZIOA

Jarduera hau 45/50 minutuko modulu baterako pentsatuta dago.

BALIABIDEAK

Iradokitako jarduerarekin inprimatutako materiala, boligrafoak, orri zuriak eta smartphoneak edo tabletak bezalako gailu mugikorak erabiltzeko aukera.

EGILEA

Jesús Prieto

GAITASUNAK

- + Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna; izan ere, ezinbestekoa izango zaizu jarduera egiteko, bai ulermenezko irakurketa, baita laburbiltzeko eta ahozko adierazpen egokiarekin aurkezteko gaitasuna ere.
- + Gaitasun digitala, gailu mugikorren bidez kontsultatu ahal izango baituzu eta iradokitako jarduera osatzeko beharrezkoa den informazioa bilatu ahal izango baituzu.
- + Gaitasun sozial eta zibikoa; izan ere, biktimaren lekuan jarri beharko duzu hari egindako bidegabekeria ulertu ahal izateko, haren minarekin bat egiteko eta bizikidetza baketsuaren alde egiteko.

**Terrorismoa:
“Borrokalaria ez
diren pertsonen aurka
erabiltzen den indarkeria
klandestino, indarkeria
egiten dutenen helburu
politikoen aldeko beldur
giroa sortzeko, edo
gobernu baten edo
nazioarteko erakunde
baten erabaki bat
behartzeko”.**

Juan Avilés Farré

Juan María de Araluze y Villar, Gipuzkoako Foru Aldundiko presidentea, zihoan autoaren barrualdea, ETAren atentatua jasan zuenean. Donostia, 1976/10/4. EFE.

MARKATUTAKO BOLANTE BAT

Contra el olvido bere liburuan, Cristina Cuestak honako hau kontatzen du: "José María Elicegui Díezek 25 urte zituen. Gipuzkoako Aldundiko presidentearen txoferra zen. Urtebete zerman bitarteko gisa, baina utzi egin nahi zuen. Bere neska-lagunaren aitak proposatu ziolako sartu zen lan horretan. 1976az ari gara. Urte hartako urriaren 4an, José Mariak Askatasunaren hiribidean geratu zuen autoa. Une horretan, beste auto batetik bi terrorista atera ziren eta bost pertsona hil zituzten: José María Elicegui, Juan María Araluze eta beste auto batean zihoazen hiru bizkartzain-polizia: Antonio Palomo, Luis Francisco Sanz eta Alfredo García. Badirudi tiroketa bitartean José María autotik atera ahal izan zela, baina berdin hil zuten. Bala batek burua zeharkatu zion. Ordu batzuk behar izan zituen hiltzeko. Bere hurbileko familiak, Clementina Díez amak eta

María Pilar eta Jesús anaiek, une haiek oroitzen dituzte. Hilketaren ondoren, Armadako eta Gobernuko goi agintariek telegramak bidali zituzten edo etxean agertu ziren. Hasieran. Gero, denak ahaztu ziren. Atentatuaren ondoren, denek pentsatu zuten José María polizia zela. Atentatuaren biktimak Aldundiko presidentea eta lau polizia izan zirela esan zuten komunikabideek. Epaia eta justifikazioa emanda zeuden. Denek pentsatu zuten José María poliziara sartu zela, eta, beraz, traidorea zela. Zurrumurru hori dela eta, herriko jende asko (Pasai Antxo) ez zen hiletara joan, beldurragatik, ez baitzuen tartean sartu nahi... 1976an jokabide soziala horrelakoa zen... Militar bat, guardia zibil bat edo polizia bat hiltzea normala zen. Horrela zen eta kito. Berdin zion José María polizia ez izatea. Kontua da hala zirudiela".¹

¹ Cuesta, C., 2000, 26-29 orr..

El Diario Vasco egunkariaren lehen orrialdea, 1976ko urriaren 5ekoa. KMK Prentsa Historiko Digitala.

ACTIVIDAD SUGERIDA

“Bolante markatu bat” testua irakurri ondoren, mural baten gainean marraz daiteke testuak iradoki dizuna. Nahi duenak, bere marrazkiak irakurritakoarekin duen harremana azal dezake. Ez dira banakako iruzkinak izango, taldearen barruan eztabaida bilatuko baita.

Cristina Cuestak hausnarketa honekin amaitzen du José María Elicegui txoferraren hilketari buruzko kontakizuna: “Familia honen helburu nagusia da, hainbeste urteren ondoren, argitzea biktima ez zela polizia, ez zuela merezi hura, kasualitatez zegoela han. Eta polizia izan balitz? Inork merezi al du tiroz josita izatea? Terrorismoaren tranpa da, bere amoraltasun-kuotarik gorenean”.

1

Irakasleak honako galdera hau egingo du: zuen ustez, Jose Mariaren hilketa ez dago hain justifikatuta polizia ez izateagatik, txoferra baino ez zelako?

2

Erantzunak horman jarritako horma-irudi berean idatzi, eta zentzuaren arabera taldekatuko dira. Horretarako, ikasle bat izango dugu laguntzaile.

3

Saioa amaitzeko, irakasleak ekimena hartuko du berriz ere honako hau galdetzeko: Hainbeste urteren ondoren, uste al duzue eragindako izugarrikeriak eta minak zerbaitetarako balio izan dutela? Ikasleen ekarpenen ondoren, Juan Avilésen esaldi honekin amaituko da dinamika: “Azpimarratu behar da, hala ere, aipatutako talde bakar batek ere ez zuela lortu bere helburua. Batzuetan uste denaren kontra, terrorismoak nekez lortzen du isuritako odolaz eta eragindako minaz haragoko emaitzarik